

Dosarul nr. 3ra-1195/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Alexei Paniș)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Victoria Sîrbu, Viorica Mihaila, Anatolie Minciuna)

DECIZIE

06 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Galina Stratulat
Sveatoslav Moldovan

examinând recursurile depuse de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și de Constantin Rusu, reprezentat de avocatul Ana Nani,

în cauza intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Rusu împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la anularea ordinului, restabilirea la locul de muncă deținut anterior, încasarea salariului pentru perioadă de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, s-a admis apelul depus de Constantin Rusu, s-a casat parțial hotărârea din 26 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și în această parte s-a emis o hotărâre nouă,

constată:

La 11 februarie 2019, Constantin Rusu, reprezentat de avocatul Ana Nani, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la anularea ordinului, restabilirea la locul de muncă deținut anterior, încasarea salariului pentru perioadă de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, începând cu anul 2008, Constantin Rusu a activat în cadrul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

La 27 februarie 2018, în baza Ordinului nr. 93p din 26 februarie 2018 Constantin Rusu a fost eliberat din funcția deținută, în temeiul art. 86 lit. y¹) din Codul muncii, în legătură cu deținerea de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă.

La 28 februarie 2018, în baza ordinului nr. 204p, acesta a fost reangajat în funcția de medic (expertiza capacității de muncă, CSDDCM nr. 3 profil psihiatric) fiind încheiat contract individual de muncă pe perioadă determinată până la 26 aprilie 2019.

La 05 iunie 2018, în baza ordinului nr. 374p din 07 iunie 2018 a fost transferat în funcția de expert în determinarea gradului de dizabilitate/medic, în cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate echipa 12, până la 31 decembrie 2018.

La 21 ianuarie 2019, când s-a prezentat la serviciu după concediu medical, reclamantului i-a fost adus la cunoștință Ordinul nr. 10 din 21 ianuarie 2019, în baza căruia a fost concediat de la 22 ianuarie 2019 în legătură cu deținerea de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă, în temeiul art. 86 lit. y¹) cu indicele 1 din Codul muncii.

Ordinul nr. 10 din 21 ianuarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă” a fost emis contrar prevederilor legale, deoarece la 28 februarie 2018 a fost pentru prima dată eliberat din funcția deținută în baza temeiului „deținerea de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă”, însă ulterior a fost angajat în aceeași instituție în baza contractului individual de muncă încheiat la 28 februarie 2018 pe o perioadă determinată până la 26 aprilie 2019.

La momentul reangajării și semnării contractului pe perioadă determinată, angajatorul cunoștea despre faptul că Constantin Rusu deținea statutul de pensionar. Prin urmare, neîntemeiat l-a eliberat din funcția deținută anume pentru faptul că deține statutul de pensionar.

Acțiunile angajatorului constituie o aplicare abuzivă și eronată a prevederilor legale. Or, în timp ce contractul individual de muncă a fost deja încheiat pentru o perioadă determinată cu o persoană pensionată, temeiul de concediere indicat la art. 86 alin. (1) lit. y¹) din Codul muncii nu poate opera în aceste circumstanțe. Acest temei de concediere, spre deosebire de altele, poate fi aplicat în raport cu o persoană doar o singură dată.

Avocatul Ana Nani a solicitat în numele și interesele lui Constantin Rusu:

- anularea ordinului nr. 10 din 21 ianuarie 2019 „Cu privire la desfacerea contractului individual de muncă și predare-primire a bunurilor”;

- restabilirea în funcția de expert în determinarea gradului de dizabilitate/medic echipa nr. 12 a Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate;

- încasarea din contul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă în beneficiul lui Constantin Rusu salariul pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, începând cu 22 ianuarie 2019 și până în ziua repunerii în funcție;

- încasarea din contul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă în beneficiul lui Constantin Rusu suma de 50 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral;

- compensarea din contul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă în beneficiul lui Constantin Rusu cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial acțiunea înaintată de Constantin Rusu.

S-a anulat ordinul nr. 10 din 21 ianuarie 2019 emis de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă privind desfacerea contractului individual de muncă, ca fiind ilegal.

S-a obligat Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să ajusteze temeiul și data încetării relațiilor de muncă cu Rusu Constantin, conform prevederilor pct. 4 ale contractului individual de muncă nr. 40/2 din 28 februarie 2018.

S-a încasat din contul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă în beneficiul lui Constantin Rusu salariul pentru perioada absenței forțate de la serviciu 22 ianuarie 2019 – 28 februarie 2019, reieșind din cuantumul salariului de bază stabilit pentru funcția deținută – 9 060 de lei, cu executarea imediată în partea încasării unui salariu mediu.

S-a încasat din contul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă în beneficiul lui Constantin Rusu suma de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în total suma de 7 000 de lei.

În rest, pretențiile reclamantului au fost respinse, ca neîntemeiate (f.d. 78, 90-97).

Prin decizia din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

S-a admis apelul declarat de către Constantin Rusu.

S-a anulat hotărârea din 26 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în partea încasării pagubei morale și în partea obligării Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să ajusteze temeiul și data încetării relațiilor de muncă cu Rusu Constantin, și pe acesta capete de cerere s-a dat o nouă hotărâre prin care:

S-a restabilit Constantin Rusu în funcția de expert în determinarea gradului de dizabilitate/medic echipa nr. 12 a Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, începând cu 22 ianuarie 2019 și până la 26 aprilie 2019 (data expirării contractului individual de muncă nr. 40/2 din 28 februarie 2018).

S-a încasat de la Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă în folosul lui Constantin Rusu suma de 10 000 de lei, cu titlu de reparare a pagubei morale.

În rest, hotărârea s-a menținut fără modificări (f.d. 141, 142-150).

La 21 august 2019, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a depus recurs împotriva deciziei din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, care a fost completat prin cererea din 11 octombrie 2019 (f.d. 153-157, 198-202).

În motivarea recursului a invocat că, instanțele inferioare în mod greșit au judecat cauza în procedura contenciosului administrativ, deoarece Constantin Rusu nu este funcționar public, iar Consiliul nu face parte din autoritățile publice care cad sub incidența Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008.

Astfel, prezentul litigiu de muncă a apărut între o autoritatea publică și un fost angajat a cărei funcție nu are statut de funcționar public.

Prin urmare, pretențiile formulate de Constantin Rusu urmează a fi examinate de către instanța de drept comun, dar nu instanța de contencios administrativ.

Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a solicitat Curții Supreme de Justiție casarea deciziei 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 26 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie respinsă depusă de Constantin Rusu.

La 10 septembrie 2019, Constantin Rusu, reprezentat de avocatul Ana Nani, a depus recurs împotriva deciziei din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 174-177).

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel în mod eronat a dispus restabilirea lui Rusu Constantin în funcția deținută doar până la 28 februarie 2019, data expirării contractului individual de muncă nr. 40/2 din 28 februarie 2018. Or, această concluzie este trasă din aplicarea eronată a prevederilor art. art. 54 alin. (2), 55 lit. f) și 82 lit. f) din Codul muncii.

Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, în speță, angajatorul a emis ordinul de eliberare din funcția în legătură cu deținerea de către salariatul Constantin Rusu a statutului de pensionar, circumstanță ce nu poate fi asimilată acțiunilor ce atestă intenția angajatorului de a nu prelungi termenul contractului individual de muncă. În ordinul de eliberare angajatorul nu a invocat intenția de a nu prelungi termenul contractului individual de muncă, dar a indicat ca temei de concediere circumstanțe necesare a fi aplicate independent de voința părților (deținerea de către salariat a statutului de pensionar).

Avocatul Ana Nani a solicitat Curții Supreme de Justiție, în numele și interesele lui Constantin Rusu, admiterea recursului, casarea deciziei din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău în partea în care s-a restabilit Constantin Rusu în funcție până la 28 februarie 2019, cu emiterea în această parte a unei decizii noi, prin care:

Constantin Rusu să fie restabilit, începând cu 22 ianuarie 2019 în funcția de expert în determinarea gradului de dizabilitate/medic echipa nr. 12 a Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate;

Să fie încasat salariul pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, începând cu 22 ianuarie 2019 și până în ziua repunerii în funcție.

La 23 octombrie 2019, examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și de Constantin Rusu, reprezentat de avocatul Ana Nani, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a numit examinarea recursurilor în fond, în complet de cinci judecători.

Verificând argumentele invocate în recursuri, pe baza materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a admite recursurile depuse de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și de Constantin Rusu, reprezentat de avocatul Ana Nani, a casa integral decizia din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 26 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța competentă – Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din următoarele motive.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1) lit. d) că, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Potrivit articolului 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. c¹) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând cauza spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d) și f). La solicitarea participanților la proces, instanța de recurs poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță o singură dată în cazul prevăzut la art. 432 alin. (3) lit. b).

Din materialele cauzei rezultă că, prin ordinul nr. 68-p din 05 martie 2008, Constantin Rusu, medic-expert terapeut, categoria superioară de calificare, a fost numit în funcția de șef al Consiliului republican de expertiză medicală a vitalității nr. II, începând cu 07 martie 2008 (f.d. 13).

Prin ordinul nr. 93p din 26 februarie 2018, Constantin Rusu a fost eliberat din funcția deținută, în temeiul art. 86 lit. y¹) din Codul muncii, în legătură cu deținerea de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă.

La 28 februarie 2018, în baza ordinului nr. 204p, Constantin Rusu a fost reangajat în funcția de medic (expertiza capacității de muncă, CSDDCM nr. 3 profil psihiatric) fiind încheiat contract individual de muncă pe perioadă determinată până la 26 aprilie 2019.

În baza ordinului nr. 374p din 07 iunie 2018, Constantin Rusu a fost transferat în funcția de expert în determinarea gradului de dizabilitate/medic, în cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate echipa 12, de la 05 iunie 2018 până la 31 decembrie 2018.

Prin ordinul nr. 10 din 21 ianuarie 2019 Constantin Rusu a fost concediat de la 22 ianuarie 2019 în legătură cu deținerea de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă, în temeiul art. 86 lit. y¹) cu indicele 1 din Codul muncii.

Manifestându-și dezacordul cu ordinul nr. 10 din 21 ianuarie 2019, Constantin Rusu s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată, invocând ca temei de drept prevederile articolelor 90, 143, 206, 208, 329 și 330 din Codul muncii.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și Curtea de Apel Chișinău, examinând cauza în fond, au emis hotărârile în baza art. 224, 241 și 258 din Codul administrativ.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și al hotărârii din 26 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani instanța de recurs a constatat că instanțele inferioare au încălcat normele procedurale de competență.

Conform articolului 2 din Legea contenciosului administrativ (care era în vigoare la momentul semnării contractului individual de muncă) „contract

administrativ” este contract încheiat de autoritatea publică, în virtutea prerogativelor de putere publică, având ca obiect *inter alia* activitatea funcționarilor publici care reiese din relațiile de muncă reglementate de statutul juridic al acestora.

Astfel, pentru judecarea prezentei cauze în procedura contenciosului administrativ este necesar ca funcția deținută de salariatul Constantin Rusu să fie cu statut public.

Prin Anexa nr.1 la Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008 a fost aprobată lista Autorităților publice care cad sub incidența Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care sunt: Secretariatul Parlamentului; Aparatul Președintelui Republicii Moldova; Cancelaria de Stat; Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii; Secretariatul Curții Constituționale; Secretariatul Curții Supreme de Justiție; Oficiul Avocatului Poporului; Aparatul și unitățile Curții de Conturi; Centrul Național Anticorupție; Aparatul Comisiei Electorale Centrale; Aparatul Academiei de Științe a Moldovei; Aparatul Consiliului Național de Acreditare și Atestare; Aparatul Autorității Naționale de Integritate; Aparatul Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității; Aparatele altor autorități publice instituite de către Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern; Autoritățile administrației publice centrale de specialitate și alte autorități administrative (aparatele centrale, serviciile publice desconcentrate, alte organe ale administrației publice din subordinea autorităților administrației publice centrale de specialitate); Aparatele autorităților administrației publice locale, ale unității teritoriale autonome cu statut special și serviciile descentralizate ale acestora; Secretariatele instanțelor judecătorești, aparatele, procuraturii, organele serviciului diplomatic, vamal, organele apărării, securității naționale și ordinii publice (persoanele care dețin funcții publice în autoritățile publice enumerate, a căror activitate nu este reglementată prin acte legislative speciale).

Conform Clasificatorului unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155 din 21 iulie 2011, funcția de „medic expertiză a capacității de muncă”, în care a fost angajat prin contractul individual de muncă nr. 40/2 din 28 februarie 2018 nu constituie funcție publică.

Prin urmare, raporturile de muncă dintre Constantin Rusu și Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă născute în baza contractului individual de muncă nr. 40/2 din 28 februarie 2018 nu cad sub incidența Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008.

Drept consecință, litigiul de muncă intentat de Constantin Rusu nu corect s-a soluționat în procedura contenciosului administrativ, conform Legii contenciosului administrativ și/sau a Codului administrativ.

Având în vedere că salariatul Constantin Rusu nu a deținut statutul de funcționar public, prezentul litigiu de muncă urma să fie examinat în procedura contencioasă, da nu în procedura contenciosului administrativ.

Contrar dezideratelor enunțate supra și cadrul legal citat, cauza eronat s-a examinat în procedura contenciosului administrativ.

În atare circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile depuse de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și de Constantin Rusu, reprezentat de avocatul Ana Nani, a casa integral decizia din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 26 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța competentă – Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Conform articolelor 195 258 alin. (3) și art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ și în conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. c¹) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admit recursurile depuse de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și de Constantin Rusu, reprezentat de avocatul Ana Nani.

Se casează integral decizia din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 26 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani

Se trimite spre rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Centru cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Rusu împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la anularea ordinului, restabilirea la locul de muncă deținut anterior, încasarea salariului pentru perioadă de absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan